THOMAS DE AQUINO, UNVOLLSTäNDIG
Entstehungsort unbestimmt, 15. Jh.
Quelle: http://manuscripta.at/?ID=35409
Copyright: Neustift/Novacella, Augustiner-Chorherrenstift

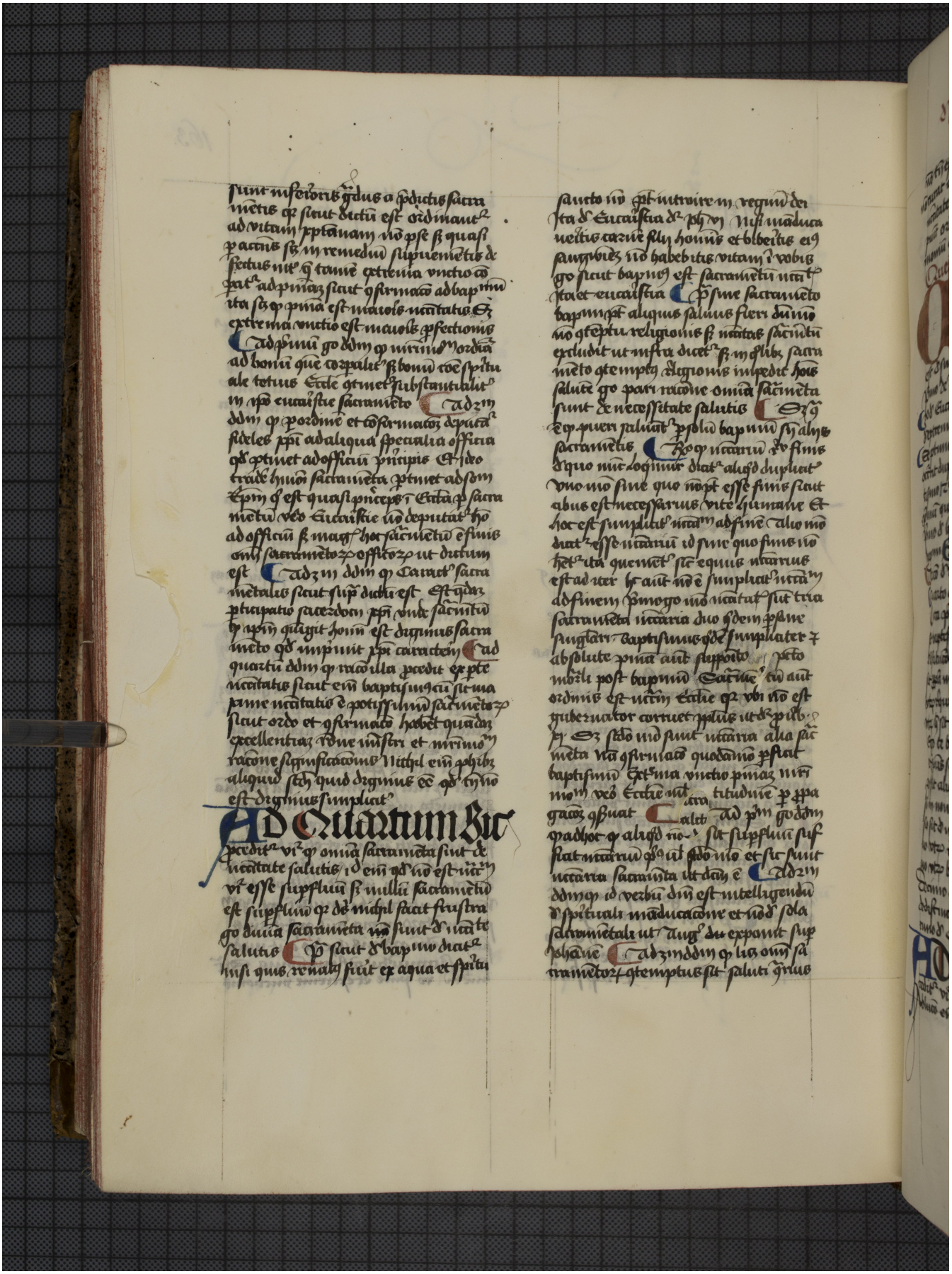

sunt misericordie dei a peccatis sacra
mentis q̃ sicut dictum est ordinantur
ad vitam perpetuam non per se sed quasi
per actus sui in remedium suffficientes &
perfectus nisi q̃ tamen extrema unctio ad
quat ad primam sicut confirmatio ad baptismum
ita sed quia prima est maioris necessitatis. Et
extrema unctio est maioris perfectionis
Ad primum igitur dicendum quod mirum ordinem
ad bonum quod competit sed bonum totius spiritu
ale totius Ecclesie continetur substantialiter
in ipso eucharistie sacramento Ad tertium
dicendum quod per ordinem et confirmationem quarum
fideles participant ad aliquam specialem officium
quod pertinet ad officium principis Et ideo
tradit huiusmodi sacramenta pertinet ad dominum
temporalem quod est quasi princeps. Extrema per sacra
mentum vero Eucharistie non deputatur homo
ad officium sed magis hoc sacramentum est finis
omnium sacramentorum et officiorum ut dictum
est Ad tertium dicendum quod caracter sacra
mentalis sicut supra dictum est Et quidem
participatio sacerdotii propriae sacerdotii
quod ipsum quilibet homo est dignus sacra
mento quod imprimit propriam caracterem Ad
quartum dicendum quod tria illa pertinent ex parte
necessitatis sicut enim baptismus seu sit ma
xime necessitatis et potissimum sacramentum
sicut ordo et confirmatio habent quidem
excellentiam tamen ministri et mirum
ratione significationis Nichil enim habet
aliquid sed quod dignius est quod tamen
est dignius simpliciter

Ad Quartum sic

Videtur vt quod omnia sacramenta sint de
necessitate salutis. Id enim quod non est necessarium
vt esse superfluum sed nullum sacramentum
est superfluum quia de nichil fiat frustra
Igitur omnia sacramenta non sunt de necessitate
salutis Preterea sicut de baptismo dicitur
nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu
sancto non potest introire in regnum dei
sic de Eucharistia dicit ph. Nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis eius
sanguinem non habebitis vitam in vobis
Igitur sicut baptismus est sacramentum necessitatis
sic et eucharistia Preterea sacramento
baptismi potest aliquis salvus fieri dummodo
votum religionis sed necessitatis sacramenti
excludit ut infra dicetur sed in quibus sacra
mento contemptus religionis impedit hominis
salutem Igitur pari ratione omnia sacramenta
sunt de necessitate salutis Sed contra
Videtur quod puer salvatur per solum baptismum sine aliquo
sacramento Respondeo quod necessarium dicitur finis
de quo nunc loquimur dicitur aliquid dupliciter
uno modo sine quo non potest esse finis sicut
cibus est necessarius vite humane Et
hoc est simpliciter necessarium ad finem Alio modo
dicitur esse necessarium id sine quo finis non
potest esse sicut quemadmodum sic equus necessarius
est ad iter hoc autem non est simpliciter necessarium
ad finem Primo igitur modo necessaria sunt tria
sacramenta necessaria duo quidem per se
singulariter baptismus quidem simpliciter et
absolute prima autem supposito
votum mobili post baptismum Sacramentum ordinis aut
ordinis est necessarium Ecclesie quia non est
gubernator carentem gratia ut dicit philosophus
Sed secundo modo sunt necessaria alia sacramenta
vel confirmatio quodammodo perficit
baptismum Et extrema unctio primam mirum
modum vero Ecclesie sunt necessaria tribuendo per ipsa
gratiam quibus Ad primum igitur dicendum
quod hoc quod aliquid non sit superfluum sufficit
necessarium quod id sed non et sic sunt
necessaria sacramenta ut dictum est Ad secundum
dicendum quod id verbum domini est intelligendum
de spirituali manducatione et non de sola
sacramentali ut dicit Augustinus exponit super
ioannem Ad tertium dicendum quod licet omnis sa
cramentorum contemptus sit saluti grius